

Voorjaarsspecial

ECOSYL™

Voor consequent beter kuilvoer

Van goed ruwvoer uw topprioriteit maken

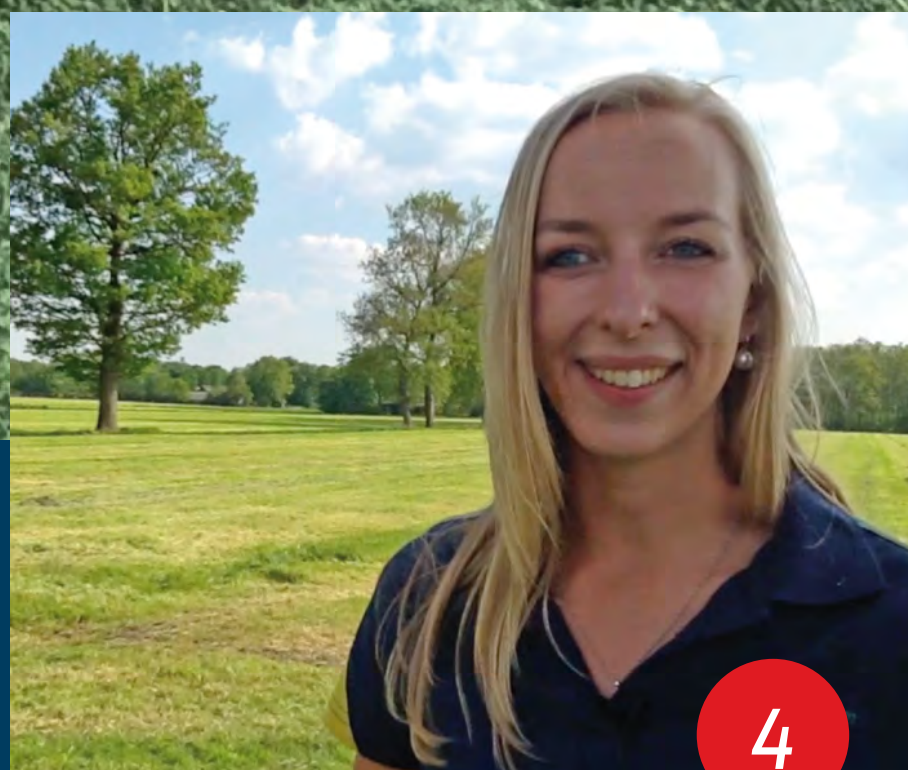
Facebook.com/Koelekuilenactie

www.ecosyl.nl

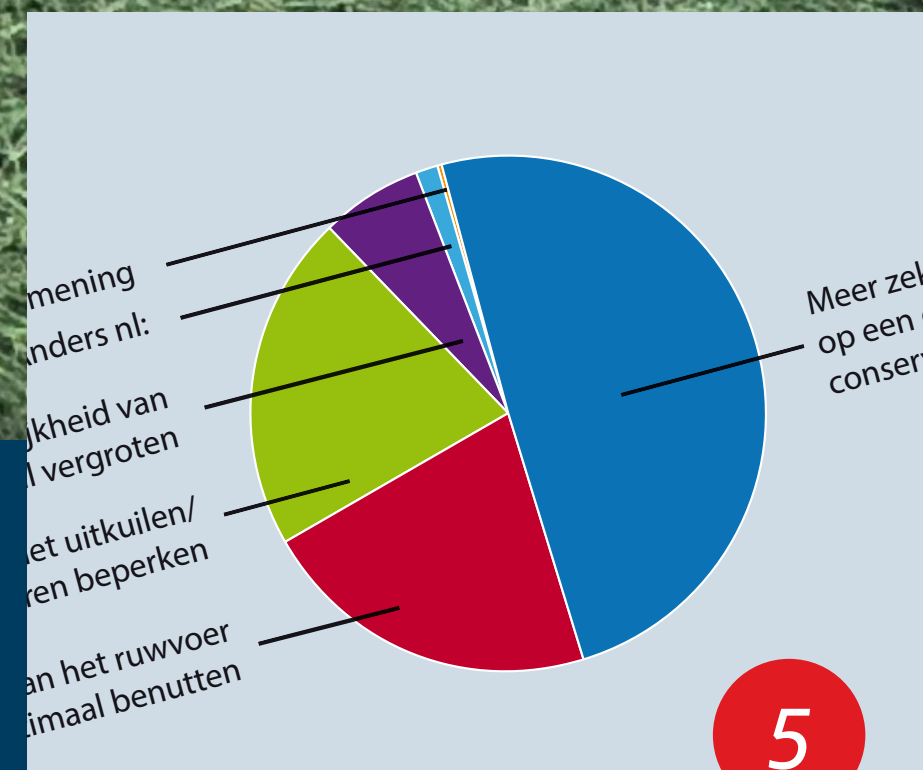
www.ecosyl.com

Projectleider Bert Philipsen - WUR: “Ruwvoer als uitgangspunt, melkproductie als resultaat.”

Loonwerk specialiste Willeke Schuurman - Agrifirm: “Een kuiltoevoegmiddel moet makkelijk en goed zijn.”

Grootschalig melkvee-onderzoek 2019: Kuiltoevoegmiddelen belangrijker in kringlooplandbouw

‘Bouwen aan een hoogwaardige ruwvoervoorraad’

Het startschot voor een nieuw inkuilseizoen laat niet lang meer op zich wachten. De eerste snede is altijd weer een mooi moment met volop actie én interactie: samen bouwen aan de ruwvoervoorraad van dit jaar. Bij het verduurzamen van de landbouw en het invullen van kringlooplandbouw is een goede ruwvoervoorziening topprioriteit. Hebben jullie op basis daarvan plannen moeten bijsturen? Hoe gaan jullie om met ruwvoer? Welke rol spelen kuiltoevoegmiddelen? Vanuit onze visie op consequent beter kuilvoer vinden we jullie mening erg belangrijk. Daarom onderzoekt Ecosyl de afgelopen maand dit soort kwesties met een grootschalig onderzoek onder melkveehouders. Op basis van de uitkomsten hopen we u nog beter van dienst te kunnen zijn bij het bouwen aan een hoogwaardige ruwvoervoorraad. In deze uitgave leest u de eerste onderzoeksresultaten. Verder leest u over het verleggen van focus - van melkproductie naar ruwvoer, oogst en bewaring - en welke rol Ecosyl kan spelen bij het benutten van eigen ruwvoercapaciteit. Heeft u vragen? Ik ben u graag van dienst, per mail, telefonisch tijdens de Grasdag op 4 juni of tijdens een van de gastlessen en presentaties.

Couzijn Bos
Business Development Manager West Europa
Ruwvoer en Kuiltoevoegmiddelen
Couzijn.bos@volac.com
06-51571622

‘Ruwvoer als uitgangspunt, melkproductie als resultaat’

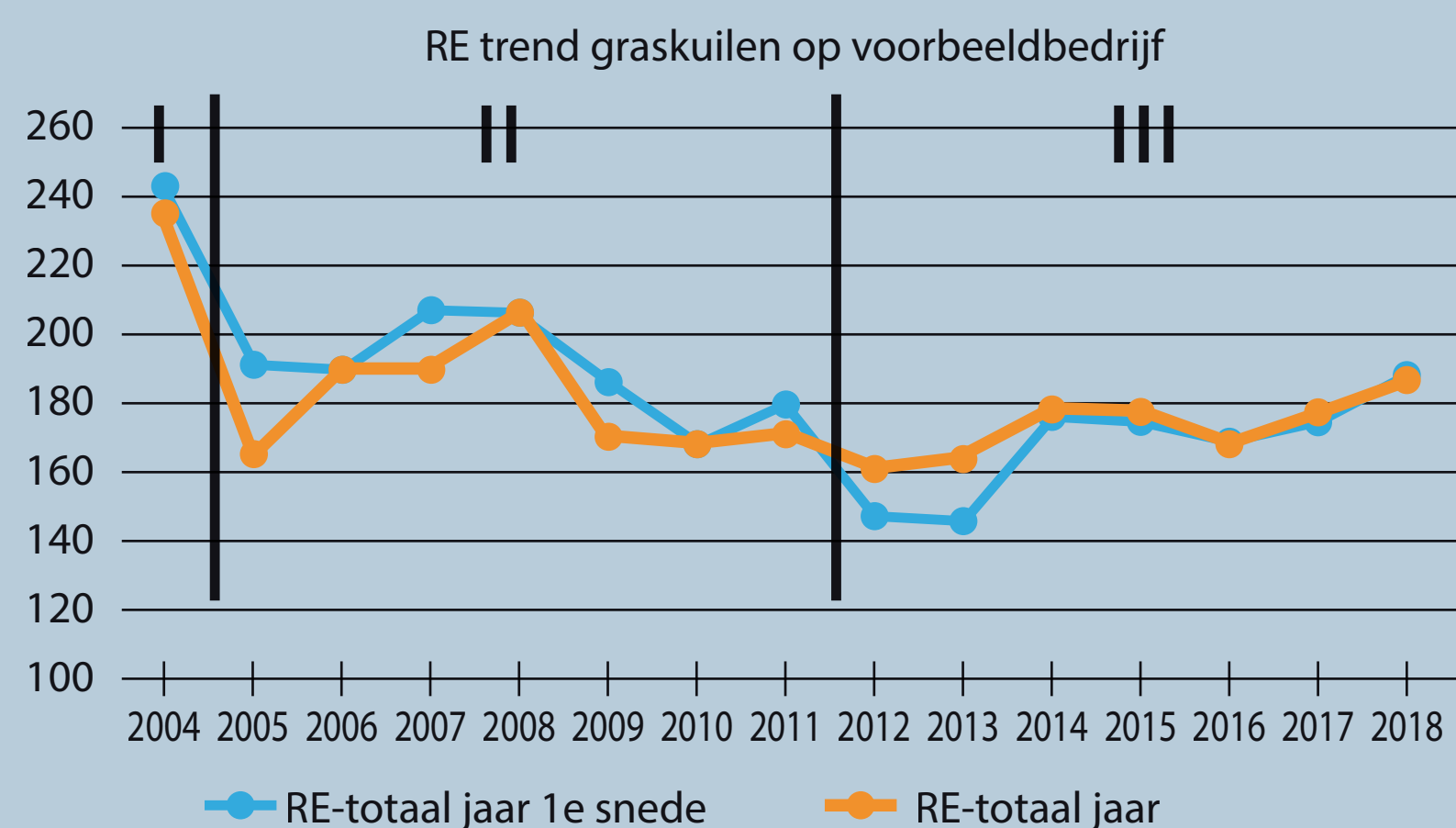
Herhaalbare kwaliteit is misschien wel een van de belangrijkste kenmerken van goed ruwvoer stelt Bert Philipsen, projectleider bij de WUR. “Als je weet wat je hebt en planmatig draait aan de knoppen van ruwvoerproductie, zal de melkproductie altijd volgen. Neem ruwvoer als uitgangspunt, dan zul je zien dat een ruwvoeroverschot eigenlijk nooit bestaat.”

Philipsen is binnen Wageningen Livestock Research in verschillende rollen betrokken bij bodem en grasland. Op het snijvlak van onderzoek en melkveepraktijk werkt hij als projectleider aan projecten als ‘Eiwit van eigen land’, geeft hij workshops aan studiegroepen en stuurt hij nieuwe initiatieven en (praktijk)onderzoek aan. Ruwvoer is het leidende thema voor hem: “Een boeiend vak, zeker met het oog

op grondgebonden veehouderij, kringlooplandbouw en bijvoorbeeld in combinatie met de actuele ammoniakdoelstellingen. Het benutten en tot waarde brengen van eigen productiecapaciteit wordt alsmaar belangrijker.”

Eén uitgangspunt geldt altijd

Wat een graskuil tot goed ruwvoer maakt, hangt af van de doelstelling en van de

Met ruwvoer kun je binnen de kringloopwijzer tot wel 2x meer sturen dan met factoren op koe niveau

Bert Philipsen
projectleider WUR

omstandigheden van het betreffende melkveebedrijf. Met veel mais in het rantsoen wil je misschien meer eiwit, terwijl een ander juist focust op structuur of DS-gehalte. Er is echter één uitgangspunt dat altijd geldt, stelt Philipsen: een planmatige ruwvoeraanpak. “Als je kijkt naar de Kringloopwijzer, dan zie je dat je met ruwvoer tot wel 2x zoveel kunt sturen dan met factoren op koe niveau. Absoluut de moeite waard dus om dat serieus aan te pakken.”

Winst zit in vakmanschap

Om van het gras dat de kuil ingaat zoveel mogelijk te benutten en het niet te laten verbroeien, zijn er een aantal vaste speerpunten:

- bewuste keuze in DS-gehalte,
- laagsgewijs inkuilen en
- zand op de kuil voor een goede verdichting”, somt Philipsen op.

10 jaar kuilanalyses

Wil je de productiecapaciteit van je eigen land verbeteren, dan moet je eerst weten wat je vertrekpunt is. “Ik vraag melkveehouders weleens de kuilanalyses van de afgelopen 10 jaar op een rij te zitten. Dat is soms even zoeken, maar je zult zien dat je al snel trends ontdekt in bijvoorbeeld het ruw eiwit gehalte. En dan heb je een mooi overzicht te pakken: je weet hoe je gericht op de ruwvoerkwaliteit kunt sturen en daarmee kun je het dus nog beter tot waarde brengen.”

“Maar loop ook zeker wekelijks door je grasland heen, net zoals je iedere avond een ronde door de stal maakt. Het gaat om kijken, meten en beslissen. Met vakmanschap is echt nog een hoop te verdienen. Mocht de conservering toch in het geding lijken te komen, dan kan een inkuilmiddel van grote waarde zijn. Zo’n kuil hebben we allemaal wel eens, zeker bij de nattere kuilen.”

Voorspelbaarheid=kwaliteit

“Probeer niet te redeneren vanuit melkproductie, maar juist vanuit het ruwvoer”, oppert Philipsen. “Begin met een gedegen ruwvoerstrategie die logischerwijs volgt uit je bedrijfsstrategie, afhankelijk van grondsoort, intensiteit en afzetmogelijkheden. Maak keuzes:

- wanneer ga je bijvoorbeeld weiden en wanneer inkuilen?
- Wil je meer eiwit? Wat ga je dan doen met bemesten of
- Ga je percelen doorzaaien met klaver?

Als je dat soort zaken voor jezelf helder hebt, dan kun je gaan werken aan herhaalbare kwaliteit van je ruwvoer - kuil op kuil en seizoen na seizoen. Natuurlijk verschillen de omstandigheden, maar als je een zekere voorspelbaarheid in de vingers kunt krijgen, dan heb je een goede basiskwaliteit ruwvoer te pakken. En dat ga je hoe dan ook terugzien in de melkproductie.”

Wij ontmoeten u graag in de praktijk

Partner op de eerste editie van Grasdag op 4 juni 2019

Een dag waarbij praktijk en theorie op het gebied van gras, graswinning en goed ruwvoer samenkomen - 4 juni bij Bons Holsteins in Ottoland (Z-H). www.boerderij.nl/evenementen/grasdag/

Gastlessen en studieclub-workshops

Een programma op maat over inkuilcompetenties, het conserveringsproces in de kuil en de werking van kuiltoevoegmiddelen - jaarrond op o.a. Aeres Hogeschool Dronten, Van Hall Larenstein Leeuwarden, HAS Den Bosch, KU Leuven en Katholieke Hogeschool Vives Roeselare.

‘Een kuiltoevoegmiddel moet makkelijk en goed zijn’

Willeke Schuurman is **specialist loonwerk** bij **Agrifirm**. Vanuit deze functie adviseert zij loonwerkers onder andere over de aanpak van ruwvoerwinning.

Bij de keuze voor een toevoegmiddel spelen bij loonwerkers vooral gebruiksgemak en kwaliteit een belangrijke rol, stelt Schuurman. “Het moet makkelijk werken en gewoon goed zijn. Een kuiltoevoegmiddel moet ervoor zorgen dat de kuil snel stabiel is en waar nodig broei beperken. Het goed oogsten en aanrijden van de kuil is altijd belangrijk, maar soms is broei niet te voorkomen. Een goede broeiremmer helpt om dit te beperken.”

Extra broeiremmer

Schuurman vertelt dat ze op het gebied van kuiltoevoegmiddelen veelal twee soorten adviseert. “Dat is aan de ene kant Ecosyl 50, hier zitten melkzuurvormende bacteriën in. Deze adviseer ik als er in principe weinig kans op broei is of wanneer de kuil aan de natte kant is met minder dan 40% drogestof. Lijkt er wel broei op de loer te liggen, dan adviseer ik een inkuilmiddel met een broeiremmer zoals DA Ecostable of Ecocool.”

Makkelijk terugverdienen

“Een goede kuil is voor zowel de melkveehouder als de loonwerker ontzettend belangrijk. Een slecht geconserveerde kuil of broei geeft veel verlies aan voederwaarde. Wil je de melkproductie op peil houden, dan zul je moeten bijsturen met ander voer en dat geeft weer extra kosten. Met een inkuilmiddel in de kuil behoud je die voederwaarde en smakelijkheid en zo verdien je het makkelijk terug.”

‘Ruwvoer van goede kwaliteit is belangrijk voor melkveehouder én loonwerker’

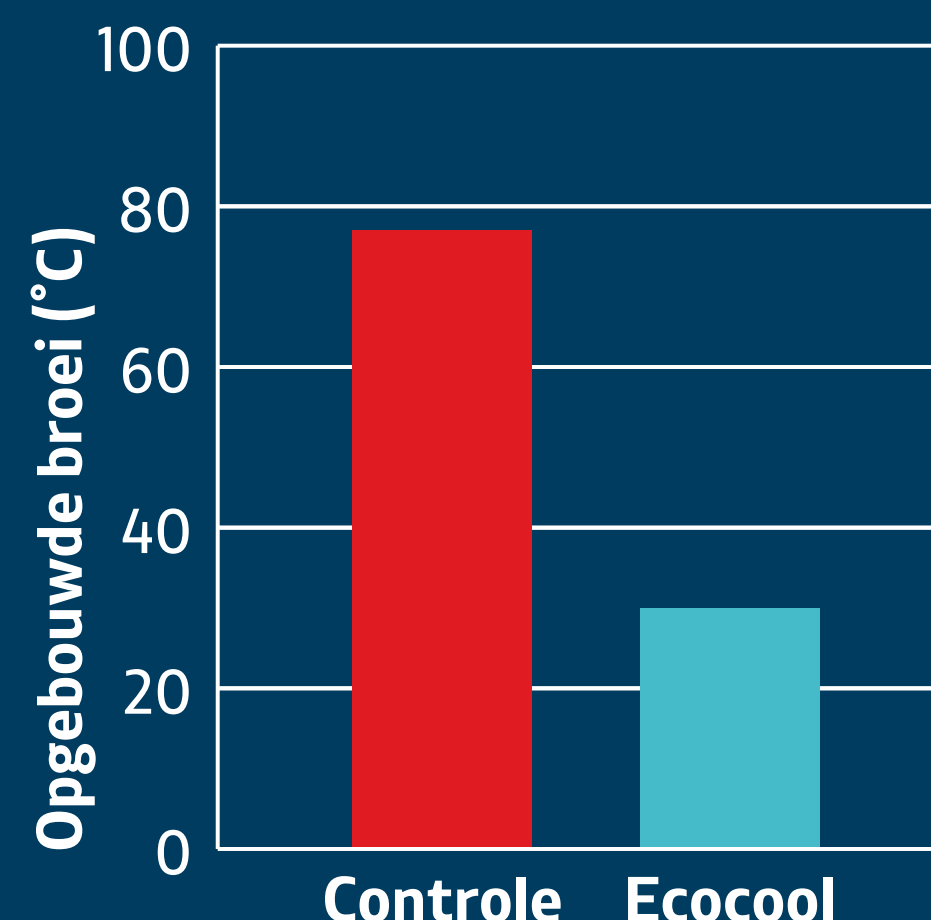
Willeke Schuurman
specialist loonwerk bij Agrifirm

Kuil langer stabiel en broei beperkt

In de praktijk komen we op meer dan de helft van de melkveebedrijven broei bij het uitkuilen tegen. Een serieus onderwerp, want door verlies aan smakelijkheid en voederwaarde kunnen uw dieren tot wel 10% minder drogestof opnemen aan het voerhek.

Focus dit seizoen dan ook extra op het inkuilmanagement om broei te voorkomen. Daarnaast levert een kuiltoevoegmiddel als Ecocool een effectieve bijdrage in het beperken van broeivorming. Naast melkzuur vormt dit extra azijnzuur zodat de kuil aanzienlijk langer stabiel blijft bij uitkuilen.

Broei in 5 dagen

Grootschalig melkvee-onderzoek maart 2019:

Kuiltonoevoegmiddelen belangrijker in kringlooplandbouw

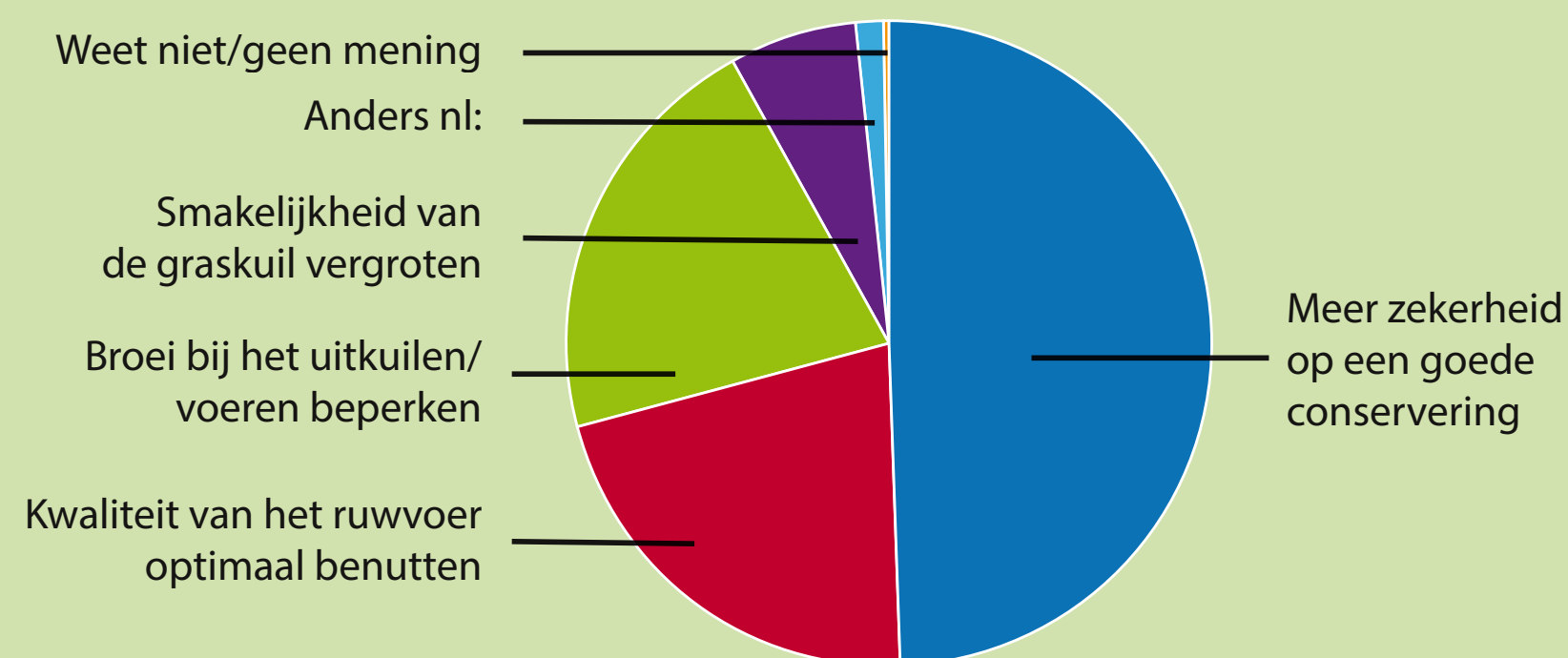
Waar de politiek aanstuurt op kringlooplandbouw, zoeken melkveehouders naar een praktische invulling. Het verhogen van de kwaliteit van het zelf geteelde ruwvoer noemen veehouders het vaakst als oplossing. Met kuiltonoevoegmiddelen kunnen zowel de kwaliteit als de smakelijkheid worden verbeterd.

Dit blijkt uit een representatief en onafhankelijk onderzoek van begin maart onder ruim 650 melkveehouders door onderzoeksbureau Geelen Consultancy in Wageningen. Op de vraag hoe melkveehouders denken meer uit het eigen ruwvoer te halen waren de meest genoemde antwoorden 'de teelt verbeteren', 'smakelijkheid vergroten', 'uitkuilverliezen (broei/schimmel) verminderen' en 'strakker inkuilen voor een beter conserveringsproces'. Samengevat komt dit neer op: meer kwalitatief goed ruwvoer produceren en zorgen dat de koeien er meer van opnemen.

Kwaliteitsverzekering

Ongeveer tweederde van de melkveehouders gebruikt een kuiltonoevoegmiddel om de kwaliteit en de smakelijkheid van het ruwvoer te verbeteren. Als belangrijkste drijfveren noemen de onderzochte veehouders dat het inkuilmiddel ze meer zekerheid geeft van een goede conservering en dat ze de kwaliteit van het ruwvoer optimaal kunnen benutten. Het gebruik van kuiltonoevoegmiddelen kan zo een bijdrage leveren in de omslag naar kringlooplandbouw.

Wat is voor u de belangrijkste reden om een kuiltonoevoegmiddel in te zetten?

Welke mogelijkheden ziet u om nog meer uit eigen ruwvoer te halen?

Kwaliteit van de gras- en maisteelt verbeteren	46,0%
Smakelijkheid verhogen voor een hogere voeropname	43,3%
Broei- en schimmelvorming bij uitkuilen beperken	38,5%
Strakker inkuilen om (meer) voederwaarde te behouden	30,3%
Gerichte rassenkeuze bij gras- en maisteelt	23,8%

N=667, meerdere antwoorden mogelijk (vandaar totaal boven 100%)

‘Onderzoek én praktijk bewijzen de werking van Ecosyl’

Voor **Dirk van 't Riet** van mengvoercoöperatie **De Samenwerking** is het gebruik van een kuilverbetermiddel altijd van toegevoegde waarde. “Je moet het zien als het maximaal optimaliseren van de kuil. Natuurlijk is het geen wondermiddel, maar we zien in de praktijk gewoon ontzettend goede resultaten met Ecosyl-kuilen. Bovendien is er al zo langdurig en veel onderzoek naar gedaan, er zijn maar weinig middelen die dat op zo'n grote schaal hebben. Je kunt wel stellen dat het een bewezen product is.”

Smakelijkheid verbeteren

Het verbeteren van de smakelijkheid en daardoor een hogere opname door de koeien is voor Van 't Riet de

belangrijkste drijfveer voor zijn Ecosyl-advies. “Vanaf het moment van inkuilen is er een wedstrijd gaande in de kuil. Zolang de melkzuurbacteriën maar de overhand krijgen, komt het goed met de conservering. Met Ecosyl voeg je extra melkzuurbacteriën toe die zorgen voor een snellere pH daling in de kuil, wat behoud van voederwaarde betekent!”

Ruiken, voelen en proeven

Het resultaat van een kuilverbetermiddel is voor Van 't Riet af te lezen aan de smakelijkheid van de kuil. “Het is een kwestie van ruiken, voelen en proeven om het ruwvoer te beoordelen. Je kan het ook staven aan de hoeveelheid melkzuur en azijnzuur, maar het belangrijkste is natuurlijk dat de koeien het graag vreten.”

“Melkzuurbacteriën moeten de overhand krijgen voor een goede conservering”

Dirk van 't Riet
De Samenwerking

‘Snelle omzetting in de kuil voor topkwaliteit ruwvoer’

Vof Mensink uit het Overijsselse Dedemsvaart is duidelijk over het belang van goed ruwvoer: “Als de kwaliteit niet goed is, kun je naar mijn mening de koeien niet gezond houden en dus ook niet hard melken. Wij doen dan ook echt alles voor topkwaliteit ruwvoer: grasklaver, gewasbescherming, doorzaaien en natuurlijk ook inkuilen. Alles moet goed zijn.”

Ondanks de extreme droogte in 2018 heeft hij nog nooit zo hard gemolken. “We zijn direct na de eerste snede begonnen met beregenen. Daarmee hebben we de grasgroei redelijk op gang weten te houden. Natuurlijk hebben we minder in hoeveelheid, maar we zijn meer dan tevreden over de kwaliteit van de graskuil.”

Voeropname verbeteren

Waarom Mensink standaard Ecosyl in de kuil gebruikt? “Ik zie het als een verzekeringspremie. We willen gewoon top kwaliteit ruwvoer en dus is er een snelle omzetting in de kuil nodig. Met een hoog melkzuurgehalte verbeter je de smakelijkheid van het kuilvoer en dus de voeropname door onze melkkoeien.”

‘Ik zie Ecosyl in de kuil als een verzekeringspremie’

Guus Mensink
melkveehouder in Dedemsvaart

Ruwvoer op social media - doe er je voordeel mee

Goed ruwvoer maken gebeurt natuurlijk vanaf het land, op het erf en in de kuil. Maar voor een goede voorbereiding, achtergronden van specialisten en een kijkje in de keuken van collega's is er op social media ontzettend veel te vinden. Doe er je voordeel mee en check eens vanaf de bank wat voor jou relevant is. Een greep uit het aanbod:

@Agrifirm

@AgruniekRijnvallei

@ABZDiervoeding

@CZAVvanenvoorboeren

@desamenwerking

@groenkennisnet

@melkvee.agrio

@weekbladboerderij

@Veeteelt

@Groeikrachtbv

@loonwerkinbeeld

@Koelekuilenactie

@cuttoclamp

@EurofinsAgroNL

@boerenbunder

@vruchtbarekringloop

@peekaas

@Ecosyl

@Agrifirmonline

@abemec bv

@DeLandbouwSpotter

@EcosyINL

De kuiltoevoegmiddelen van Ecosyl

Ecosyl 50/100

Voor een betere conservering van graskuilen

- Eén miljoen actieve MTD/1 melkzuurbacteriën per gram kuilvoer
- Zorgt voor een snelle en efficiënte conservering
- Zowel in vloeibare als droge (granulaat) toepassing
- Eén verpakking Ecosyl 50 is voldoende voor 50 ton, één verpakking Ecosyl 100 voor 100 ton
- Houdbaar tot wel 24 maanden

Ecocool

Voor broeigevoelige gras- en maiskuilen

- Actieve MTD/1 melkzuurbacteriën voor een snelle en efficiënte conservering
- PJB/1 Buchneri stam zet melkzuur om in azijnzuur om gisten en schimmels die broei veroorzaken te remmen
- Geschikt voor kuilen die minimaal 6 weken dicht blijven na inkuilen
- Vloeibare toepassing, standaard tot ULV
- Eén verpakking is voldoende voor 50 ton
- Houdbaar tot wel 24 maanden

Bestel direct:
Voor 17 mei 2019 op
alle gras-producten
10+2 gratis!

DA Ecostable

Voor graskuilen met een hoog DS-gehalte

- Een miljoen MTD/1 melkzuurbacteriën per gram kuilvoer
- Kaliumsorbaat om gisten en schimmels die broei veroorzaken te remmen
- Zowel in vloeibare als droge (granulaat) toepassing
- Eén verpakking is voldoende voor 50 ton
- Houdbaar tot wel 30 maanden

DA Ecocorn

Voor maiskuilen met een hoog DS-gehalte

- Actieve MTD/1 melkzuurbacteriën voor een snelle en efficiënte conservering
- Kaliumsorbaat om gisten en schimmels die broei veroorzaken te remmen
- Beperkt blauwe bollen en mycotoxines in de maiskuil
- Zowel in vloeibare als droge (granulaat) toepassing
- Eén verpakking is voldoende voor 50 ton
- Houdbaar tot wel 30 maanden

Voor meer informatie:

Couzijn Bos | 06-51571622 | couzijn.bos@volac.com

ECOSYL™

Voor consequent beter kuilvoer

Naast inkuilmiddelen zijn er tal van managementfactoren die de kwaliteit van een kuil beïnvloeden. Tips voor een optimaal inkuilproces vindt u op:

 www.cuttoclamp.com

 [Facebook.com/Koelekuilenactie](https://www.facebook.com/Koelekuilenactie)

 www.ecosyl.nl

 www.ecosyl.com

**Volop praktijkverhalen op Facebook
Volgt u Ecosyl's #Koelekuilenactie al?**

 [Facebook.com/Koelekuilenactie](https://www.facebook.com/Koelekuilenactie)

Bestel direct:
Voor 17 mei 2019 op
alle gras-producten
10+2 gratis!

Ecosyl dealers:

FIERENS

ABZDiervoeding